

משרד ראש הממשלה

ירושלים, כ"ט שבט תשכ"ה
1 בפברואר 1965

אל: שר החנוך והתרבות.

מאת: היועץ המשפטי למשרד ראש הממשלה.

קרן המוזיאון ישראל אמריקה

סיפור המוזיאון מתחיל בשנת 1.3.57, ועדה לדיון בהקמת מוזיאון שחבריה היו - ג' אגרון - יו"ר, מ' אבידור, י' ארנון, י' ידין, ט' קולק, י' עילם, לאחר מכן הוחלף אגרון שנפטר ע"י איש שלום.

הקרן הנ"ל הוקמה כאגודה עותומנית ב-8.12.57 על מנת שיהיה גוף שיוכל להתום על הסכם ב-4.3.58 עם ממשלת ארצות הברית כדי לקבל מענק גדול עבור הקמת מוזיאון. גוף ממשלתי ישראלי היה מבחינת ממשלת ארצות הברית פסול לקבלת מתנה כזאת. תקנותיה של האגודה בניסוח האחרון רצופות בזה. חבריה הראשונים של הקרן היו גרשון אגרון - יו"ר, יגאל ידין - חבר ומשה אבידור - מזכיר.

הקרן לאחר מכן חתמה על הסכם עם קרן היכל הספר ב-11.5.60 בקשר לניהול היכל הספר. הקרן רכשה מהמדינה ללא תמורה את הקרקע עליה עומד המוזיאון. היא עומדת להתום על הסכם עם קרן התרבות ישראל אמריקה בקשר לגן האמנות של בילי רוז.

ביום 18.2.62 מונה מר א' אבן כשר החנוך והתרבות ועדה שתמליץ על מעמדו המשפטי של המוזיאון שחבריה היו - א' ויתקון - יו"ר, מ' אבידור, מ' אביונה, א' בירן, ע' גוברין, א' דובקין, י' ידין, ט' קולק ו-ח' רינות.

כשהוגשו המלצותיה של ועדה ויתקון ב-1963 המליצה הועדה שהרכב מועצת המנהלים יהיה של שנים עשר איש, כולל יושב ראש לפי סעיף 5 של ההצעה הרצופה בזה. כתוצאה מכך מינית מועצת מנהלים זמנית שהרכבה כדלקמן: - ט' קולק - יו"ר, פ. אביעד, מ' איש שלום, מ' ארדון, א' בירן, א' דובקין, י' ידין, י' ינאי, ב' מזר, א' נרבוני, ח' רינות, ו-ד' ריקנטי.

ש א ל ו ת

א. האם יש צורך באישור הממשלה

גם אם נקבל את הנוסח המוצע על ידי ועדה ויתקון אין ביצוע המלצותיה מצריך החלטת ממשלה. לפי הצעה זו מיציגים את המדינה מנהל אגף העתיקות בתוקף תפקידו וכן שתן נציגם המתמנים על ידי שר החנוך והתרבות כי בבעלות המדינה רוב המוצגים של חטיבת מוזיאון ברונפמן למקרא ולעתיקות. דברים אלה אפשר לקבוע בחוזה בין המדינה ובין מוזיאון ישראל, בלי צורך באישור הממשלה.

האם יש לחשוש מאי - הצעת האימוץ לממשלה?
 האם יש לחשוש מהכנס העניין לממשלה?
 האם יש לחשוש מהכנס המועצה על ידי התעוררות עניין?

ג. האם יש לחשוש מאי - הצעת האימוץ לממשלה?

לדעתי לא תהיה כל תגובה ציבורית שלילית אם לפי המלצות ועדת ויתקין יבוא מינוי ע"י הנשיא. אם שר כלשהוא יעורר העניין בממשלה תוכל לאמר שלממשלה אין סמכות להתערב. (השווה - ענין התאחדות הכדורגל).

ד. כיצד תיפתר בעיית מינוי מועצה ציבורית על ידי שר ללא אישור הממשלה לאור הוראות תקנון הממשלה?

ע"י שהוועדה לא תחמשה על ידך אלא לפי סעיף 4 של המועצה ע"י הנשיא לפי המלצת ראש הממשלה ויו"ר המנהלה הציונית. עליך יהיה רק למנות את שלשת הנציגים שלך ולשם זה אין תקנון הממשלה קובע צורך בהחלטת ממשלה, אף המלצה של ראש הממשלה לו תהיה בניגוד לתקנון הממשלה.

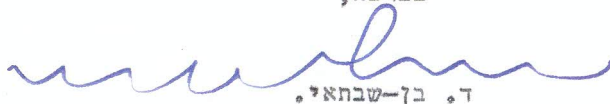
ה. האם יש לשנות את הרכב המועצה המוצע ע"י ועדת ויתקין?

לדעתי לא נותן משקל מספיק לנציגות הציבורית במועצה ורובה הגדול מורכב מאינטרסנטים. היה רצוי להוסיף לפחות עוד 3 חברים שיהיו נציגי ציבור ויצאו סקטורים של היישוב. דעתו של טדי זהה לשלי בענין זה.

יש לי הסתייגות אחת להמלצות ועדת ויתקין. אין לדעתי כל צורך בחטיבה של מוזיאון ברונפמן, הברונפמנים לא דרשו זאת והם מוכנים לסמוך על המוזיאון, חטיבתם יכולה להיות מנוהלת ישירות בלי גוף נוסף ומועצת מנהלים נוספת. גם גן האמנות של ביילי רוז על ביתניו, שאינו מוזכר בהצעה, לא יהיה חטיבה נפרדת.

אשר להפיכת הקרן שהיא כעת אגודה עותומנית לחברה מוגבלת בערבות, אין אני רואה בזה פגם אבל גם לא תועלת, אם האוניברסיטה נשארה כל השנים אגודה עותומנית, יוכל גם המוזיאון להשאר כזה, מה גם של ההצעת חוק העמותות יוסדרו עיני האגודות העותומניות בצורה נאותה.

בברכה,

ד. בן-שבתאי.